

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl v neveřejném zasedání 12. října 2023 v trestní věci obžalovaného [údaje o účastníkovi]

takto:

Podle § 257 odst. 1 písm. a) trestního řádu se na podkladě odvolání státní zástupkyně a obžalovaného [jméno] [příjmení] ruší rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 25. 7. 2023 č. j. 3 T 54/2023 - 170 a věc se předkládá Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o příslušnosti soudu.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný [jméno] [příjmení] uznán vinným, že v přesně nezjištěném období od počátku roku 2019 do konce měsíce června 2022, v době, kdy byly vnučky jeho družky [jméno] a [jméno] [příjmení] svěřeny rodiči do jeho péče, v místě svého bydliště na adrese [adresa], a ve svém vozidle na dalších místech v okrese Klatovy, opakovaně přibližně ve dvakrát měsíčně osahával jak přes oblečení na prsou, hýždích a stehnech, tak na nahých prsou a přirození v místě začínajícího ochlupení, svoji nevlastní vnučku, nezletilou [jméno] [příjmení], narozenou [datum], trvale bytem [adresa], přičemž jí poskytoval za mlčení o tomto jeho chování před dalšími členy rodiny peníze a dárky, a v téže blíže nezjištěné době opakovaně přibližně jednou až dvakrát měsíčně ve svém bydlišti či ve svém vozidle nebo v kamionu při cestách do SRN opakovaně osahával na nahém přirození a prsou, svoji nevlastní vnučku, nezletilou [jméno] [příjmení], narozenou [datum], trvale bytem tamtéž, ačkoli jako člen rodiny dobře věděl, že jmenované dosud nedovršily věku patnácti let.

2. V tomto jednání shledal okresní soud zločin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1, 2 trestního zákoníku a přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) trestního zákoníku. Obžalovaného [jméno] [příjmení] odsoudil podle § 187 odst. 2 trestního zákoníku a § 43 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 roků, jehož výkon podle § 84, § 85 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 4 roků za současného vyslovení dohledu ve smyslu § 49 až 51 trestního zákoníku. Dále obžalovanému uložil podle § 228 odst. 1 trestního řádu povinnost uhradit poškozeným [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] nemajetkovou újmu, každé z nich ve výši 40 000 Kč. Podle § 229 odst. 2 trestního řádu obě poškozené odkázal se zbytkem uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Proti tomuto rozsudku podali včasná odvolání obžalovaný [jméno] [příjmení] a státní zástupkyně. Ta se domáhala zrušení napadeného rozsudku podle § 257 odst. 1 písm. a) trestního řádu a předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti Vrchnímu soudu v Praze. Obžalovaný se také domáhal zrušení napadeného rozsudku, avšak s tím, že bude obžaloby ve všech bodech zproštěn.

4. Státní zástupkyně nevznesla námitky proti průběhu a rozsahu provedeného dokazování, vyslovila ale názor, že jednání obžalovaného vůči nezletilé [jméno] [příjmení] by mělo být na základě skutečností, které při dokazování v průběhu hlavního líčení vyšly najevo, správně kvalifikováno jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 aliena 2, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku. Vzhledem k osobě poškozené, jejím osobnostním rysům a nízkému věku, kdy v době počátečních útoků obžalovaného vůči ní jí bylo pouhých [anonymizováno] let, se evidentně nebyla schopna útokům obžalovaného adekvátně bránit, neboť byl pro ni autoritou, kterou

musela poslouchat. Poškozená vypověděla, že při jeho útoku, „ztuhla“ a nebyla tak schopna žádné obrany. Přitom měla strach, co by jí obžalovaný mohl udělat, kdyby mu nevyhověla, neboť si byla vědoma jeho naprosté tělesné i psychické převahy. Je zřejmé, že ve svém věku si nedokázala jednání obžalovaného dostatečně vyhodnotit tak, aby mu byla schopna klást jakýkoli odpor, nacházela se tak evidentně ve stavu bezbrannosti. Obviněný si byl tohoto všeho nepochybně vědom, neboť si vůči ní dovolil více a ani se nepokoušel ji nějak uplácat dárky, jako její starší sestru. Vzhledem k těmto skutečnostem, se měl soud zabývat možností této kvalifikace jednání obžalovaného, což však při ústním odůvodněním zhodnotil pouze tak, že to nepřichází vůbec v úvahu a v písemném odůvodnění rozsudku tento návrh již nijak nekomentoval.

5. S ohledem na známou a bohatou judikaturu Nejvyššího soudu ČR k této záležitosti (např. 3 Tdo 1279/2013, 11 Tdo 782/2014, 8 Tdo 1228/2015, 15 Tdo 1154/2019 či 6 Tdo 1179/2017), by měl své stanovisko minimálně řádně odůvodnit a zohlednit při ukládání trestu obžalovanému, což však nijak neučinil. Státní zástupkyně poukázala rovněž na další okolnosti případu a osobu obžalovaného s tím, že mu byl uložen nepřiměřeně mírný trest, mimo jiné pro nesprávné právní posouzení žalovaného skutku.

6. Obžalovaný [jméno] [příjmení] prostřednictvím svého obhájce s napadeným rozsudkem nesouhlasil a nadále setrval na svém stanovisku, že se žádného zavadového jednání vůči nezletilým dívkám nedopustil a cítí se být nevinný. Poukázal na rozpory ve výpovědích obou nezletilých dívek, zejména ohledně jednání, jehož se měl dopustit v době, kdy obě dívky byly spolu. Zdůraznil konkrétní nesrovnalosti v jejich výpovědích a výpověď [jméno] [příjmení], která potvrdila, že nikdy u něho nevnímala jakékoliv zmínky či náznaky jednání, které je mu kladeno za vinu a obě děti se jí o něčem takovém ani nezmiňovaly. Odkázal rovněž na výpověď [jméno] [příjmení] a uzavřel, že neexistuje žádný přímý důkaz, vyjma rozporných a nekonzistentních výpovědí obou poškozených.

7. Krajský soud v Plzni musel vzhledem k argumentaci státní zástupkyně řešit otázku věcné příslušnosti Okresního soudu v Klatovech, respektive otázku, zda lze najisto uzavřít, že ve věci rozhodoval věcně příslušný soud, a zda v návaznosti na to je Krajský soud v Plzni příslušný k meritornímu přezkoumání předmětné trestní věci. Dospěl k závěru, že takový jednoznačný závěr učinit nelze.

8. Týká se to jednání, jehož se podle výroku o vině napadeného rozsudku měl obžalovaný dopustit vůči nezletilé [jméno] [příjmení], narozené [datum] tím, že v blíže nezjištěné době od počátku roku 2019 do konce června 2020 jmenovanou opakovaně přibližně jednou až dvakrát měsíčně ve svém bydlíšti či ve svém vozidle nebo v kamionu při cestách do SRN opakovaně osahával na nahém přirození a prsou, ačkoli jako člen rodiny dobře věděl, že jmenovaná dosud nedovršila věku 15 let. Takové jednání je totiž s ohledem na zmiňovanou a ustálenou soudní judikaturu považováno za pohlavní styk ve smyslu § 185 odst. 1 trestního zákoníku. Pokud někdo k takovému činu zneužije bezbrannosti dítěte mladšího 15 let, dopustí se zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1 věty druhé, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, o němž podle § 17 odst. 1 trestního řádu koná v prvním stupni řízení krajský soud. Ten také podle § 21 odst. 1 trestního řádu koná společné řízení, je-li příslušný konat řízení alespoň o jednom z trestných činů.

9. Tomu, že státní zástupkyně zmiňovaná přísnější právní kvalifikace žalovaného jednání vůči nezletilé [jméno] [příjmení] přichází reálně do úvahy, nasvědčují nejenom okolnosti již popsané státní zástupkyně v odvolání, ale výpověď poškozené [jméno] [příjmení] z přípravného řízení. Ta mimo jiné uvedla, že se vůči ní obžalovaný dopustil jednání nejprve v devíti, v deseti letech, sahal jí na prsa, pipinu a zadek, v poslední době spíš na pipinu. Sahal jí trošku mezi pysky a tvářil se u toho jako uspokojeně, jakože byl šťastný. Ona úplně ztuhla a nevěděla, co má dělat. Jednou ho chtěla odstrčit, ale bála se, že by jí něco udělal, že by jí ublížil. Poukázat je třeba i na závěry zkoumání osobnosti poškozené [jméno] [příjmení], které vyplývají z psychologického znaleckého posudku Mgr. Ing. [jméno] [příjmení] zmíněné v odůvodnění napadeného rozsudku.

10. Pohlavním stykem se rozumí jakýkoli způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, ať stejného či odlišného pohlaví. Jde o široký pojem, který zahrnuje jednání vyvolaná pohlavním pudem, jejichž podstatou je fyzický kontakt s druhou osobou, to je dotyk, který směřuje k ukojení sexuálního nutkání. Pohlavní styk při tomto základním vymezení zahrnuje širokou škálu činností, přičemž se nemusí jednat o soulož či jiné pohlavní styky provedené způsobem srovnatelným se souloží, ale může jít i o osahávání genitálií a prsou za účelem vlastního sexuálního uspokojení. Při současném zneužití bezbrannosti dítěte mladšího 15 let naplňuje takové jednání pachatele znaky trestného činu znásilnění podle § 185 trestního zákoníku, nikoli jen znaky trestného činu pohlavního zneužití podle § 187 trestního zákoníku. Za bezbrannost ve smyslu § 185 odst. 1 trestního zákoníku se považuje takový stav oběti, ve kterém není vzhledem k okolnostem schopna projevit svou vůli, pokud jde o pohlavní styk s pachatelem, popřípadě ve kterém není schopna klást odpor jeho jednání.

11. Při právním posouzení jednání obžalovaného okresní soud uvedenou právní problematiku vůbec neřešil a stroze uzavřel, že obžalovaný svým jednáním naplnil skutkovou podstatu zločinu pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1, 2 trestního zákoníku a přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) trestního zákoníku. S námitkou uplatněnou v závěrečné řeči státní zástupkyně se naprosto nevypořádal a v tomto je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

12. V situaci, kdy do úvahy přichází použití přísnější právní kvalifikace ve smyslu § 185 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, tak i v případě, že by se jednalo o situaci hraniční, nemůže o takovém činu rozhodovat okresní soud, neboť by nemohl naposledy zmíněnou právní kvalifikaci použít. Naproti tomu krajský soud, jako soud prvního stupně, je v takovém případě příslušný rozhodnout o tom, zda stíhané jednání obžalovaného naplňuje zákonné znaky skutkové podstaty trestného činu pohlavního zneužití či trestného činu znásilnění. Z popsanych důvodů proto Krajský soud v Plzni vyhověl návrhu státní zástupkyně a na podkladě jejího odvolání, jakož i odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] zrušil podle § 257 odst. 1 písm. a) trestního řádu napadený rozsudek a rozhodl o předložení ve věci k rozhodnutí o věcné příslušnosti Vrchnímu soudu v Praze, který je společně nadřízený jak okresnímu soudu, tak i soudu krajskému.

13. Zbývá doplnit, že okresní soud rozhodoval zásadně na podkladě důkazů opatřených v přípravném řízení, takže nikoli až na podkladě dokazování v průběhu hlavního líčení, jak namítá státní zástupkyně. Proto již před podáním obžaloby bylo zřejmé, že nyní namítaná přísnější právní kvalifikace přichází do úvahy a obžaloba mohla být podána přímo Krajskému soudu v Plzni jako soudu prvoinstančnímu.

14. V situaci, kdy není vyřešena otázka věcné příslušnosti, nemohl krajský soud jako soud odvolací přezkoumávat napadený rozsudek a řízení, které mu předcházelo, na podkladě dalších námitek vznesených státní zástupkyní a zejména obžalovaným [jméno] [příjmení]. Proto se k těmto námitkám nevyjadřuje.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná.

Plzeň 12. října 2023

JUDr. Zdeněk Jaroš, v. r.
předseda senátu